

CBBSS INFOLETTER ON OIL AND GAS E&P

Съдържание

1. **Цените на суровия нефт падат навсякъде - у нас не. Огледалото на институциите – Илиян Василев**
2. **Baker Hughes: В американските нефтени полета се появиха нови сондажни апаратури, въпреки колапса на цените на петрол**
3. **Douglas-Westwood: FPSO предприемачи виждат трудна година поради срив в цените на петрола**
4. **Как „Газпром“ и „Роснефт“ лишиха Русия от офшорни технологии**
5. **Нафтогаз продължава да настоява за отваряне на междусистемна връзка /интерконектор/ със Словакия**
6. **Украйна се стреми към ключова информация от Газпром, за да тества газ-базови станции**
7. **Какво направи гръцката криза за енергийните интереси на Азербайджан?**

Newsletter Content

1. **Crude oil prices fall everywhere - at us not. The mirror`s institutions by Ilian Vassilev**
2. **Baker Hughes: U.S. Oil Drillers Add Rigs Despite Crude Price Collapse**
3. **DW: FPSO contractors see difficult year due to crash in oil price**
4. **Как „Газпром“ и „Роснефт“ лишили Россия шельфовых технологий**
5. **Naftogaz Continues Pushing for Opening of Interconnection Point with Slovakia**
6. **Ukraine seeks key information from Gazprom to test gas backhaulingGazprom and Lukoil in gas supply agreement by Alexander Bor**
7. **What Does Greek Crisis Mean for Azerbaijan's Energy Interests? by Lamiya Adilgizi**

Цените на суровия нефт падат навсякъде - у нас не. Огледалото на институциите

*Илиян Василев- Managing Partner
Innovative Energy Solutions Ltd.*

Цените на петрола „Брент“, към който е привързан внасяният у нас петрол „Уралс“ са вече под 50 долара на барел. Сравненията при крайните цени днес стават по-лесни, защото през последния месец няма равностойно оскъпяване на долара, което до този момент обясняваше по-слабия спад в левовото изражение на цените на дериватите.

Няма недостиг от експертни оправдания – сезонният пик в потреблението, времевият лаг между цените на суровия петрол и крайните продукти, натрупани стокови наличности, неравновесие в търсенето и предлагането на дизелово гориво в Европа, „Нефтохим“ и структурата на потреблението и т.н.

В аналитичен доклад на руската Сбербанк, с който са запознати читателите на нашия нюзлетър, се посочва, че за последните десет години дисконтът в цената на „Уралс“ спрямо „Брент“, поради по-високото съдържание на сяра, е бил средно 2,5 долара на барел. Запомнете тази цифра. Прогнозата на експертите на руската банка е, че заедно с увеличаване на количествата на сравнимия с „Уралс“ ирански нефт, тази отстъпка може да се увеличи, поради устойчиво превишаване на предлагането пред търсенето и политиката на Европейския съюз да

насърчава преработката и вноса на по-качествен нефт.

У нас единственият плах опит за разбулване на историята около рафинерията и нейната роля при определяне на крайните цени на дериватите, бе медиен и беше бързо потушен, макар че зададе много важни въпроси, на които не получи отговор. От „Лукойл“ България не пропуснаха да изтъкнат пропуск в аналитичния доклад на Лабораторията, ръководена от Иван Костов, във връзка с преизчисления между барел и метричен тон, базиран на погрешен вискозитет. В доклада, освен това, имаше и други аргументи, които не само не отменят, но предполагат заострено внимание на държавните органи, защото само те, а не неправителствени структури, са в състояние да стигнат до край.

В отговора на „Лукойл“, например се посочва, че калкулираната разлика, при осчетоводяване на внесения от друга структура на „Лукойл“, в цената на суровия петрол „Уралс“ е само един долар!?. Да не говорим, че при транспортната компонента при доставки за рафинерията в Бургас, както правилно се посочва в доклада на Лабораторията, следва да се отчита обстоятелството, че борсовият репер не е Средиземноморски Платс /специфична референтна стойност за изнесен в басейна на Средиземно море руски петрол тип „Уралс“/, а черномоски - т.е. не минава Босфора. Не може да бъде една и съща цената, на която „Лукойл“ изнася свой петрол за рафинерията в Сицилия и за рафинерията в Бургас.

Много още въпроси повдигна Лабораторията, които някак се потопиха в досадната техническа грешка. Останаха незасегнати други въпроси - в това число за нуждата от независим одит върху

трансферното ценообразуване, както и одит върху инвестициите, за да се удостоверят цените на закупените стоки, оборудване и извършените строително-ремонтни работи и правомерността на разходите, в това число и на финансовите трансакции. Ако остават съмнения върху контрола на входа/изхода и върху действителния размер на капиталовите инвестиции, още дълги години ще тегнат съмнения, че неаргументирано високи инвестиционни разходи ще се амортизират още дълги години и държавата ще се лишава от приходи от данък печалба. Не е задължително всичко това да се прави шумно или медийно, но ползите от подобен подход са и за собствениците на рафинерията, и за държавата. Това, между другото, е работа на представителя на държавата в борда на рафинерията - господин Овчаров – да задава трудни въпроси и да пази държавния интерес. Тук не може да има нищо лично – просто прекалено значим като принос и влияние за българската икономика и бюджет е „Лукойл-Нефтохим“, както и необходимостта от усилен надзор е повече от оправдана.

Има и такива въпроси, които няма как да се зададат – защото малка част от милиардните инвестиции, които бяха направени след приватизацията, бе в посока да се разшири ветрилото от възможности за оптимизация на приходите и разходите, в това число и диверсификация чрез възможност за преработка на по-ниско сернисти сортове петрол, включително и по-висококачествения лек сибирски. Но това беше предопределено още при избора на руска компания като купувач – тя, естествено, направи всичко възможно да затвърди свързаността с доставките на руски суров петрол от сорта, предвиден при проекта.

Всички инвестиции и цялата ѝ търговска и бизнес политика бяха насочени към по-дълбоката и ефективна преработка на този тип петрол. Факт е, че обемите на преработка намаляха, а заедно с това и приходите от бизнеса /без акцизите/ в държавната хазна. Не е сигурно, че ако западен инвеститор бе станал собственик на „Нефтохим“, щеше да инвестира в разширяване на възможността за внос и на по-качествен петрол. Да не забравяме все пак, че близки по характеристики сортове петрол до „Уралс“ владеят близо 70% от пазара на суровия петрол в Европейския съюз. Но е важно да се знае, че делът на високосернистия суров петрол, който се преработва у нас ще спада неизбежно.

Но да се върнем на цените на крайните продукти.

При равни други условия - цените на дизела и на бензина у нас трябваше да бъдат по-ниски с 7-8 процента, ако отчетем непроменяемостта на другите компоненти в цената – акцизи и такси. **Твърдя, че сегашните ценови равнища съответстват на цена на суровия петрол от 65-70 щатски долара.**

Защитата на потребителите обаче, се намира в обективен конфликт с нуждите на държавния бюджет - колкото по-високи са цените, толкова по-значителни са приходите в хазната. За това не очаквайте държавните институции да се намесят бързо и активно, макар че е твърде спорно в какви съотношения се разпределят "ползите" от забавеното отражение на глобалната динамика в цената на петрола върху цените в бензиноколонките. С невъоръжено око можем да установим, че хазната печели много по-малко от компаниите по веригата до крайната стойност, като основните

плюсове остават в рафинерията и търговците. И тук е разковничето на правилната мяра в правителствената политика - „кесаревото кесарю“, но потребителите са по-важни.

Да не говорим, че нетният ефект, като се балансират позитивите на по-ниските цени, за икономиката и намалените приходи за бюджета, основно от ДДС върху горивата, остава в положителна територия.

И други правителства на страни членки на ЕС използват лагове между падането на цените на суровия петрол и на крайните цени, за да компенсират спада в приходите от ДДС или минали заслуги на петролните компании, които се самоограничиха и не повишиха с техническо възможното цените на крайните продукти, когато суровият петрол надмина 140 долара за барел. Все пак в България цените на дериватите не минаха три лева. Но във всички случаи държавите контролират строго рафинериите и търговците, за да бъде сигурно, че те не злоупотребяват с пазарните си позиции за сметка на потребителя и на държавния бюджет.

Едно е ползите да отиват в държавния бюджет, съвършено друго е, да остават по балансите на корпорации и заинтересовани лица.

Качеството и времето на реакцията на политиките и институциите също си има цена. Комисията за защита на конкуренцията, НАП, Митниците, Комисията за защита на потребителите, Прокуратурата са нашите защитници, особено когато става реч за нерегулирана сфера.

Вие по-добре можете да прецените по цените в бензиностанциите, дали и доколко те си вършат добре работата.

Baker Hughes: В американските нефтени полета се появиха нови сондажни апаратури, въпреки колапса на цените на петрола

By Scott DiSavino, July 24, 2015

Фирмите, добиващи петрол в САЩ миналата седмица добавиха 21 сондажни апаратури, което като брой е най-много в продължение на една година. Това може да формулира предположението, че сондажите се движат по-агресивно от очакваното, точно преди последното пропадане на цените на суровия петрол. Добиващите петрол, които в края на миналата година спираха платформи пред лицето на спада на цените, започнаха да добавят нови апаратури още през седмицата, която приключи на 2 юли, отчита в свой доклад изследователската и консултанска фирма в сферата на петролните услуги Baker Hughes Inc.

Най-новото допълнение на данните дойде в петък на фона на 21 на сто срив в цените на американския суров петрол, спрямо последния им връх през юни.

Покачването броя на съоръженията, отчетено тази седмица, е най-голямото увеличение от април 2014 г. Това, обаче, е едва третото добавяне през последните 33 седмици, с което общият им брой на достигна до 659, най-високото от края на май. Нови сондажни апаратури са пуснати да сондират в четири от най-големите

американски шистови полета за добив на петрол, както и три в Permian в Западен Тексас и Източно Ню Мексико, две в Eagle Ford в Южен Тексас, и по една в Niobrara в Колорадо и Уайоминг и Bakken в Северна Дакота и Монтана.

Увеличението на сондите показва, че енергийните фирми следват своите планове да сондират повече, когато американските цени на суровия петрол през май и юни са били средно по \$ 60 за барел.

Американските фючърси на суров петрол през тази седмица се вписват на т.нар. „мечи пазар“ /ниски борсови цени/ с цени до около \$ 48 за барел, спрямо до скоро високите от над \$ 61 за барел в края на юни. А 20 на сто спад в цените от много търговци се счита за „мечи пазар“ на фондовата борса. Като реакция на доклада на Baker Hughes, американските фючърси на суров петрол разшириха загубите си, от установените 0,8 процента надолу с 1,5% на ден, с ниско договаряне от \$ 47.72.

Анализатори смятат, че фючърсите за двата американски и за Brent петрола са се търгували на най-ниските си нива от март в обръкващия растеж на световното търсене и продължаващите опасения за свръхпредлагане от страните-членки на Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК), Съединените щати и другите производители, които продължават добиването и са близко до рекордни количества петрол.

Настоящата борсова търговия отбелязва най-големият спад на фючърсите за суров американски петрол, тъй като предния месец цената падна почти 60 процента от над \$ 107 през юни 2014 г. до под \$ 44 през януари, поради същите тези свръхпредлагане и очаквания за растеж на търсенето.

В отговор на този близо 60 проценов срив на цените, американските сондажни фирми елиминираха хиляди работни места и 60 процента от рекордно високия брой сонди, активни през октомври, работеха на празен ход. Въпреки тези съкращения, добивът на американски суров петрол е средно 9.6 милиона барела на ден в продължение на девет седмици в един ред, според правителствени данни - най-високото ниво от началото на 1970 г.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Douglas-Westwood: FPSO предприемачи виждат трудна година поради срив в цените на петрола

Сривът на цените на петрола доведе до рязко намаляване на броя и стойността на наградните FPSO[1] единици на Douglas-Westwood[2], оповести консултантската фирма в свой доклад, публикуван наскоро на сайта ѝ. Според него, има само три поръчки, възложени през тази година; за разработване – „Sankofa-Gye Nyame development“, реализиращ се в газовите полета в морето на Гана; малък преобразувател в Иран и надстройка в Индонезия. Общо тези грантове възлизат на около 1,5 млрд. долара.

За сравнение, през първата половина на 2014 г. има шест поръчки и стойността им е с 528 % по-висока от последните три поръчки за тази година, което индикира липса на високи капиталови поръчки в момента, заради ниските цени на петрола.

Mergermarket H1 в доклад 2014 г. индикира два нови договора на стойност над 1 млрд. долара всеки, в допълнение към възлагането на стойност 4 милиарда долара за две преобразувания на FPSO в Каомбо, Ангола. Според Douglas-Westwood, това показва сегашната предпазливост на операторите, тъй като тяхна основна цел е да намалят разходите и да изчакат възстановяване на цената на петрола преди пускането в експлоатация на големи проекти.

Douglas-Westwood /DW/ отбелязва, че очакванията за останалата част на тази година са малко по-добри. Много финансираня са били прехвърлени за 2016 г., докато според слухове „Petrobras“ обмисля прекратяването на два основни за FPSO договора, планирани в областта Vuzios, Бразилия. Douglas-Westwood прогнозира, че четири финансираня са вероятни за тази година, докато още пет потенциално могат да бъдат възложени, ако има подобрение в цените на петрола.

Въпреки, че непосредствената перспектива не може да бъде положителна, бъдещето на FPSO, все още се смята окуражаващо, подчертава DW. Решенията на FPSO ще бъдат от решаващо значение за развитието на нефтени и газови находища в по-дълбоки води, както и за граничните полета в развитите региони. Текущата ниска цена на

петрола може да доведе до спад в поръчките и да продължи и през 2016 г. Въпреки това, Douglas-Westwood прогнозира, че FPSO с обща стойност на 60 милиарда долара ще бъдат инсталирани в периода 2015-2019 и в рамките на нейната вътрешна информация, DW ще наблюдава над 130 потенциални бъдещи внедрявания.

* [1] Плаващата за производство, съхранение и разтоварване (FPSO) единица е плаващ кораб, използван от подводнодобивната петролна и газова промишленост за добиване и преработката на въглеводороди, както и за складиране на петрол.

*[2] Douglas-Westwood е водеща консултанска фирма с 25-годишен опит на пазара на научните изследвания и консултации за производството на енергия в световен мащаб.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Как Газпром и Роснефт лишиха Русия от офшорни технологии

И не само

28.07.2015

Руските аналитици, експерти и депутати ни убеждават, че санкциите срещу Русия не са страшни, а напротив – даже са полезни – в нашето победно движение към замяна на вносните стоки и към прогреса. Те са прави: санкциите наистина не са страшни, защото ние сами сме се лишили от твърде много предмети още преди санкциите. На практика

– производствената технология за замяна на вноския пармазан е едно, но съвсем друго е - офшорна технология за добив на енергийни източници или стандарти за морски транспорт на петрол и газ.

Единствената морска организация, участваща в разработването на стандарти за морски транспорт на течни товари, преди всичко петрол, петролни продукти и втечен природен газ е Международното морско сдружение на петролните компании (The Oil Companies International Marine Forum (OCIMF), в това число Шеврон /Chevron/, ESSAR, CONOCOPhillips, CNOOC (Китай), Petrobras (Бразилия) и много други. Русия е представявана от Лукоил, петролния терминал Приморска (*част от магистралния петролопровод „Север“ с маршрут Кстово - Ярославл - Кириши - Приморск /1056 км/*) и някакви далечни родинини на Газпром –компанията Gazprom Global LNG Limited.

Една от главните задачи на сдружението е разработването и спазването на стандарти за един много важен компонент при морските превози, при доставката с танкери, т.нар проверка за надежност. Проверката за надежност – това е система за оценка на риска на корабите и морските терминали, и тя, в цялостната схема на доставката на петрол по море, е от голямо значение.

Същността, най-главното - при оценката на надеждността и качеството на танкера преди следващ курс, е съвкупност от фактори и информация за общото техническо състояние на танкера, до предположения за извънредни ситуации, до оценка на

численост и квалификация на екипажа и преди всичко на командния състав.

Резултатите от тази оценка са важен фактор в преговорите между наемателя/купувача на стоката /*чартър, фрахтовател*/ и собственика на кораба. Колкото състоянието на танкера е по-добро, толкова по-висока е цената и е силна позицията на собственика. При ниска оценка преобладава наемателят/купувача на стоката/ и се стига до намаляване на цената.

Всички уважаващи себе си световни петролни компании имат своя Служба за оценка на надежност и качество и за оценка на морските рискове, които са членове на OCIMF и имат достъп до инструментите за оценка – огромна база данни за всички аспекти, свързани със световния такеров флот.

Работата на OCIMF не се ограничава само до оценката за надежност и качество на танкерите. Членовете на организацията вземат участие в разработването на международни стандарти, правила и закони. OCIMF взе активно участие в подготовката и създаването на нов Полярен кодекс, обвързващ след влизането му в сила от 1 януари 2017 г. Полярният кодекс е от голямо значение за арктическата навигация и не е необходимо да се обяснява, колко важно е това за Русия.

Членството в OCIMF – това е възможност да се участва в разработването и приемането на международни стандарти по морска и за танкерите безопасност, в това число технологии за осигуряване на петрол, добит от морското дъно.

И се получи както винаги. Големите фирми, добиващи нефт и газ в Русия, нееднократно заявяващи своите водещи позиции в петролния отрасъл в световен мащаб, по същество лишиха Русия от възможността да участва в описаните дейности.

„Внучката“ на втората братовчедка - Gazprom Global LNG Limited (GGLNG) няма нито суровини, нито флот, работи сама за себе си и по никакъв начин не зависи от своя „сюзерен“ Газпром. Следователно, "Газпром" няма достъп до международната бази данни и по този начин сам себе си е лишил от възможността да прилага цялостна система за предварителен контрол на своите офшорни проекти.

При «Роснефт» е още по-жалко. Компанията е отдала цялата си експертиза на Exxon Mobil и използва достъпа ѝ до информацията и базата данни на OCIMF. Сега, както е известно, на Русия са наложени санкции и «Роснефт» с «Газпром» са напълно отрязани от достъпа до технологии и експертиси за офшорни проекти.

Как и защо се получи това? Кой е виновен? Какво може за се направи, ако може? Виновни са ръководствата на «Газпром» и «Роснефт», на които специалисти непрекъснато обясняваха за необходимостта от откриване на отдели за оценка на надежност и качество на танкерите и за членство в OCIMF. Но никой не се ангажира с решение, особено когато цените на петрола скачаха нагоре. Но цените започнаха да падат, а заедно с тях - "Газпром" и "Роснефт". И след влизането в сила на санкциите, стана ясно, че малкото нещо като оценка на надежност и

качество - не е такава дреболия. Особено в работата на фирми, претендиращи за световно лидерство.

Когато от санкциите ни „заболя“, "Роснефт" разбра и започна да създава своя собствена система за проучване. От нулата. От самото начало, напълно откъснати от големия международен опит и установени технологии. Това е същото, ако нашата автомобилна индустрия реши да изпревари Mercedes, включвайки в разработката на суперавтомобила "Лада" снимки на най-новите модели на "Мерседес" и нищо повече: няма чертежи, няма технология.

За Какво? Неясно. В страната има достатъчно специалисти, работещи на световно равнище, които се отказват от нашите държавни компании и корпорации. Може да се получи достъп до бази данни, разработки и технологии, поне частично. За какво трябва да повериш на самия себе си представителство в OCIMF.

Тежко и необичайно е всичко да правим сами, да не говорим за факта, че трябва да е качествено. Ще се наложи да се работи, а значи и да се занимаваме с такава „дреболия“ като проверката за надежност, със система за оценка на риска на корабите и морските терминали. В противен случай, можете да оставите сцената, давайки път на тези, които са в състояние да работят качествено.

**СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ [ТУК](#).**

Нафтогаз продължава да настоява за отваряне на междусистемна връзка /интерконектор/ със Словакия

Нафтогаз, Украйна приветства декларациите на Eustream /Словашки газов консорциум, който управлява свързването на украинската газопреносна мрежа с мрежата на ЕС/, потвърждавайки, че настоящото управление на газовите потоци, като „ една от най-важните точки“ за взаимно свързване в региона, не съответства на стандартите на ЕС.

"Нафтогаз ... поддържа предложението на Eustream да се ангажират заинтересовани страни в разработването на план за действие, който ще помогне да се промени ситуацията в съответствие с правилата на ЕС, които ще регулира използването на газопреносната мрежа", съобщава украинската компания.

Според Нафтогаз, създаването на междусистемна връзка включва подписване на стандартно споразумение за взаимно свързване между Украинагаз, украинския TSO /Енергиен Системен Оператор/ и Eustream, одобрено от Европейската комисия.

Сегашната ситуация е неприемлива, съгласно сега действащите разпоредби на ЕС за енергия и за конкурентоспособност. Пречи се на възможността Украйна и осем допълнителни европейски страни да купуват

свободно газ от западноевропейските пазари. Чрез контролиране на такава основна точка на свързване, Газпром осигурява господстващото си положение като доставчик на природен газ на тези пазари ", е казал Андрей Коболев, главен изпълнителен директор на Нафтогаз, Украйна.

По-рано, Нафтогаз е казал пред Natural Gas Europe, че Брюксел трябва да има по-активна роля в договорите, включващи словашки, украински и руски компании.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Украйна се стреми към ключова информация от Газпром, за да тества газ- базови станции

Alexander Bor, Киев -8July2015

*** Украйна се стреми към по-голям внос на Европейски газ**

*** Украйна се нуждае от Газпром за доставка на „кодови двойки“**

*** Украйна ще се оплаче, ако Газпром не отговори**

Висш украински служител е съобщил, че Украйна официално е поискала от „Газпром“ „да осигури изпращане на кодови двойки“, т.е. части от информацията, която може да

позволи на страната да увеличи значително вноса на европейския газ през Унгария.

Игор Прокопия, президент на държавната компания за пренос и съхранение на газ UkrTransGaz, каза, че решението е част от тест, за да започне "виртуална обратна доставка" на европейския газ за Украйна /т.нар. базова станция/.

Пред репортери Прокопия е казал: „Решихме да стартираме теста“, „Така че, утре или в другиден ние ще знаем дали те ще отвърнат на удара, или не.“

Практиката на базовите станции, се използва широко в Европа. Това ще позволи UkrTransGaz да отговори на търсенето на газ от местни и европейски клиенти чрез ефективно подаване на газ, без да се движат физически количества газ през границата.

Но Газпром остро се противопоставя на подобна дейност и заплашва да предприеме правни действия срещу Украйна или европейски дружества, които участват преди да има решение за това. Газпром е гневен, защото някои европейски компании са продавали повторно газ на Украйна, след като го внесат от Русия, на по-ниски цени от тези, на които Газпром продава на Украйна.

Украински официални лица са заявили, че Газпром доставя газ на Украйна на по-високи цени по политически причини, за да накаже страната заради прозападната си външна политика. Газпром отрече обвиненията.

През миналата седмица Украйна напълно спряно вноса на руски газ, след като двете страни не успяха да се споразумеят за цените на природния газ през третото тримесечие.

Интерконектор /Междусистемна връзка/

UkrTransGaz и неговия унгарски колега FGSZ /газовия оператор на Унгария/ през м. май се договориха да започне тестване на междусистемната връзка, която потенциално ще използва, за да се увеличи вносът на европейски газ в Украйна.

Практиката обаче изисква съдействие от страна на Газпром, който трябва да предостави на Украйна „кодови двойки“, или информация за конкретни партии газ, които се транспортират през украинска територия.

Ако Газпром не сътрудничи, Украйна ще подаде жалба в Генерална дирекция за конкурентност на Европейската комисия, е казал Андрий Коболев, ръководител на Националната енергийна украинска компания „Нафтогаз“. Действията на Газпром вече са в процес на разследване от страна на Дирекцията на ЕК.

Капацитетът на интерконектора е 26 милиарда куб.м/годишно в посока на Европа, а капацитетът в посока на Украйна е 6.1 милиарда куб.м годишно, според UkrTransGaz.

Това е първото споразумение от този вид между Ukrtransgaz и съседна европейска компания за пренос и съхранение на газ. Европейската комисия смята, че това ще послужи като модел за други споразумения за междусистемни връзки между операторите от ЕС и UkrTransGaz.

UkrTransGaz работи по подобни споразумения с други компании за пренос и съхранение на газ, включително в Словакия, Полша и Румъния. Споразуменията ще елиминират инфраструктурните ограничения върху обема на внос в Украйна на газ от ЕС и

ще отворят украинската газо-транспортна система за европейските потребители.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Какво направи гръцката криза за енергийните интереси на Азербайджан?

Ламия Адилгизи, 27 юли

Близко до колапса, икономиката на Гърция повдигна належащи въпроси към енергийно-мощната държава Азербайджан, която се надява да използва средиземноморската държава в качеството ѝ на трамплин към енергийния пазар на ЕС. На фона на усилията на Атина да стабилизира финансовото си състояние и да установи по-близки отношения с Русия, Азербайджан трябва да защити своите интереси, защото има договор за закупуване на мажоритарен дял в газоразпределителната мрежа на Гърция, отбелязват аналитици от сферата на енергетиката.

Вратите на Гърция са отворени за Азербайджан чрез Транс-Адриатическия газопровод (TAP) с дължина 870 километра, по който през 2019 г. се планира към Гърция, Албания и Италия да текат 10 млрд куб. метра азербайджански газ. Този проект е част от така нар. Южен газов коридор – част

на газопровода е на 3,5 хиляди км от Каспийско море.

През 2013 г. Държавната петролна компания на Република Азербайджан /SOKAR/ направи крачка за укрепване положението на страната на европейския пазар, като се съгласи да заплати 400 млн. евро (\$ 524,2 млн. по курс към онзи момент) за 66% от гръцката част в газоразпределителното държавно дружество DESFA. Тази сделка трябваше да стане първото подобно придобиване от страна на Азербайджан в Европа. Чрез DESFA, отговорната за гръцката част в TAP - Държавна петролна компания на Република Азербайджан /SOKAR/, също така би получила половината собственост в 182-километровото отклонение на газопровода в България.

Но в началото на 2015г. Гърция даде сигнал, че иска да съкрати участието на SOKAR в DESFA до 49%, а също и по-ниски цени за 1 милиард куб.м. газ, който ще получава годишно от TAP.

SOKAR отговори с отказ на двете искания, но в момента отчитайки възникналите въпроси, свързани с платежоспособността на Гърция и плановете на гръцкото правителство към относително принадлежащото му имущество, възможно е на Баку да се наложи да преосмисли плановете си.

„Огромният дълг на Гърция поставя под заплаха Южния газов коридор и шанса на Азербайджан да стане най-големия акционер в DESFA“ – отбелязва Мехмед Огюджю (Mehmet Ögütçü), Председател на базирания в Инстанбул Бофсфорски енергиен клуб, член на който е SOKAR.

Като начало, възможно най-скоро ще се задържи покупката от SOKAR на гръцката

държавна част в DESFA. В съответствие с условията на договора, в рамките на който ЕС даде финансова помощ на Гърция, е създаден фонд, под чиито контрол, в частност, може да премине гръцката газоразпределителна част и националната енергийна компания DEPA. Но това няма да се случи до ноември, съобщи през юли гръцкото издание Hellenic Shipping News.

В тази връзка изданието цитира думите на шефа на компанията „Aegean Gas“ Теодор Теодоропулос, който отбелязва, че по негово мнение покупката от SOCAR на гръцката държавна част в DESFA „няма да се направи в сегашния вид“.

В същото време и Азербайджан може да загуби интерес към DESFA. Заради ниските цени на петрола, доходите на SOCAR и на азербайджанската държава ще спаднат. През януари ЕК прекрати обсъждането на въпроса за одобрение на покупката.

Причините за забавянето не са ясни и заради кого – Евросъюза или Азербайджан, но експертът в сферата на енергетиката Марко Джули (Marco Giuli), представител на разположения в Брюксел аналитичен Център за европейски политики счита, че на процеса, неминуемо, Русия оказва влияние, непреднамерено.

Европейското законодателство не позволява на „Газпром“, който е основен доставчик на газ за Гърция и на конкурента SOCAR да оттегли предложението си да купи DEPA – майката-компания на DESFA.

„Работата е в доверието. ЕС не иска да се види, че позволява на SOCAR да прави това, което Газпром забранява“ – казва Джули.

SOCAR притежава 20-процентов дял в TAP. Освен азербайджанската страна в проекта

участват още петима партньори и така тя е освободена от изискването на ЕС да предоставя достъп до газопровода на трети страни.

SOCAR е направила изявления за DESFA след подписването на договора от 13 юли между ЕС и Гърция за предоставяне на финансова помощ, но на 19 юли бизкото до правителството на Азербайджан издание Azernews.az пише, че придобиването от SOCAR на част от DESFA би позволило да се привлече за гръцката икономика толкова необходимия й финансов ресурс.

В условията на подписания през юли 2015 г. договор, SOCAR може да се откаже от покупката на DESFA, ако сделката не се осъществи в срок от 2 години, съобщиха гръцките и азербайджанските медии. Но по мнение на аналитици, Гърция и Азербайджан остават енергийни партньори, даже в случай на провал на сделката за DESFA.

Ако Гърция се откаже от газопровода TAP, тя е длъжна да плати глоба. „Това повече безпокои Европа, отколкото Азербайджан“, отбелязва Илхам Шабан, директор на Caspian Barrel - Изследователски енергиен център в Баку.

Той е убеден, че това няма да се случи. Гърция трябва да осигури своята енергийна безопасност и сигурност. „Атина ще продължи да си сътрудничи с Азербайджан, защото Баку предпочете да доставя ресурси в Централна Европа чрез Гърция“.

Мехмет Огютчю се е съгласил с това мнение и е казал, че за Гърция строителните договори, хилядите работни места и свързаните с проекта TAP инвестиции, са „дарове, изпратени от Бога“.

По-рано Гърция също проявяваше желание да добие част от ТАР и да получава всяка година такси за транзит на газ. Азербайджан прие първата част, но отхвърли втората. По това време в Гърция на власт дойде лявата партия «Сириза», заради която продължава сътрудничеството с Русия, откъдето получава голямата част от доставките на нефт и газ.

На 12 юли, докато Гърция водеше преговори с ЕС за финансова помощ, Русия, вече подписала през юни договор с Гърция за строителство на гръцката част на газопровода „Турски поток“, обещава да разгледа въпроса за „преките доставки на енергоносители“ в Гърция.

Подробности по темата засега липсват, но Москва неотдавна потвърди своята подкрепа за строителството на този газопровод.

Аналитикът Марко Джули, омаловажава перспективата за подобно партньорство, на основание европейското законодателство. „Може, разбира се, да поговорим за това, че Гърция търси руската финансова помощ, но накрая, Гърция не може да се ограничи само с един източник [на газ]...“

В същото време ЕС потвърди своята поддръжка на развитието на връзките с Азербайджан в енергийната област. „Азербайджан е наш надежден и стратегически партньор в сферата на енергетиката и ние искаме да развиваме нашето партньорство“ – заяви на 22 юли в Баку президентът на Съвета на Европа Доналд Туск. Независимо от това, Азербайджан все още чувства необходимостта да омаловажава „Турски поток“.

В статия, публикувана на 24 юли, изданието Azernews.az отбелязва, че на Русия ще се наложи да намери \$ 50- \$ 60 милиарда за газопровода си. От друга страна, се казва, че азербайджанският газ от ТАР ще „намери клиенти много преди ... руският газ да пристигне ...“

* Lamiya Adilgizi е независим азербайджански журналист в Инстанбул

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Уточнение

Авторите на настоящия информационен бюлетин финансират това начинание, водени от своята гражданска позиция за необходимостта от пълноценна и балансирана информираност на обществото по въпросите на проучването и добива на нефт и газ. Проявилите интерес да подпомогнат проучванията и информационната дейност на Центъра за изследвания на Балканския и черноморския регион могат да се обръщат за повече информация и конкретни проекти към координатора на програмата на следния адрес cbbsinfocenter@gmail.com

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате този инфолятер, моля да се отпишете

от адресния списък като изпратите обратно съобщение на cbbsinfocenter@gmail.com

Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

Мартин Владимиров

mvladimirov@ceemarketwatch.com

Руслан Стефанов

ruslan.stefanov@online.bg

Христо Казанджиев

h.kazandjiev@yahoo.com